

Teatr jest. Piękny

Paulina Ilska: Długo zajmujesz się teatrem?

Kinga Zajdel-Karasińska: 27 lat. Zaczęło się w domu kultury na Żubardzkiej konkursem recytatorskim „Wiersze o Polsce i Polakach”. Miałam 15 lat. Tam „wyłowił” mnie Andrzej Czerny i zaprosił do grupy teatralnej Dziewięciosił, później zmienionej na Dziewięćsił. Grałam w niej 18 lat.

Czego się tam nauczyłaś?

Zacytuję Antonina Artauda: „Nie jesteśmy wolni. I niebo może nam jeszcze runąć na głowy. I teatr po to istnieje, by nas tego przede wszystkim nauczyć”. Cały czas uczę się teatru i staram się utrzymywać dystans. A Andrzej Czerny wyznaczył moją drogę zawodową. Wzbudzał nasz szacunek, dawał wolność w pracy twórczej i uczył dobrej literatury.

Szczególnie zapadła w pamięć wasza adaptacja „Mistrza i Małgorzaty” z 2001 roku.

Andrzej Czerny miał ciekawą koncepcję na „rozczytanie” tego tekstu. Występowaliśmy z „Opowieścią o Mistrzu i Małgorzacie” m.in. na Międzynarodowym Festiwalu Sztuki im. Bułhakowa w Kijowie w 2004 roku. Gdy aktor grający Mistrza wypowiedział kwestię „Słyszysz, to wołają mnie”, z łoskotem przejechało metro, które, jak się okazało, było pod sceną. Wszystko zaczęło drżeć, a publiczność zamarała razem z nami.

Równolegle „Mistrza i Małgorzatę” wystawiano w łódzkim Teatrze Nowym. Mimo osadzenia w instytucji i „profesjonalnego” wykonawstwa był on - w moje ocenie - słabszy od waszego „alternatywnego” przedstawienia.

To jednak inne spektakle, nie porównywałabym ich. Akcja „Opowieści o Mistrzu i Małgorzacie” w reżyserii Andrzeja Czernego rozgrywa się w szpitalu psychiatrycznym. Grałam Małgorzatę, dla mnie to ważna i trudna rola. I choć otrzymałam za nią nagrodę aktorską na ŁÓPTA, nie tylko ją mam w pamięci. Cenię rolę Leni w „Urodzinach Józefa K.”. Właściwie nie było spektaklu, w którym nie chciałabym zagrać. Andrzej potrafił doskonale przybliżyć literaturę, długo analizowaliśmy tekst, szukaliśmy inspiracji zanim przystępowaliśmy do prób czytanych. Do spektaklu „Słońce, szyjo ścięta” uczyliśmy się języka francuskiego, każdy spektakl stawiał przed nami nowe wyzwania. Niemal wszystkim przedstawieniom towarzyszyła doskonała muzyka Barbary Grive. Przez 18 lat graliśmy na festiwalach, w obozach dla uchodźców, teatrach, szpitalach, więzieniach, ulicach, peronach czy w małych salach. Uprawialiśmy to, co w teatrze najważniejsze - spotkanie z człowiekiem. W tym znaczeniu wszystkie spektakle były istotne.

Jako grupa nadal jesteście zżyci.

Właśnie mieliśmy okazję się spotkać z okazji 60-lecia Bałuckiego Ośrodka Kultury, przy okazji odbył się benefis Andrzeja, który wiele lat tu pracował i prowadził naszą grupę teatralną. Jest między nami silna więź, każdy wyszedł z tego teatru odmieniony. Nawet jeśli nie pracuje w kulturze czy mediach (bo wielu z nas pracuje), został z czymś, co na całe życie wyznaczyło mu drogę.

Jak z aktorki stałaś się reżyserką? Przypadek, czy dojrzewałaś do tego? Chyba nadal myślisz o sobie jako o instruktorce, a nie reżyserze?

To przyszło naturalnie. Po wielu latach grania Andrzej zachęcił mnie do poprowadzenia warsztatów w Śródmiejskim Forum Kultury, obecnym Domu Literatury. Młodzież po zakończeniu cyklu zajęć nie chciała odejść, powstały więc dwie kilkunastoosobowe grupy teatralne. Zaczynaliśmy od kolaży poetyckich, interpretacji wierszy. Zawsze wychodziliśmy od słowa, tego nauczył mnie Andrzej. Nie używam w odniesieniu do siebie określenia „reżyser”, nie wiem, czy byłoby uprawnione.

Rozmawiała Paulina Ilska

Fot.: Piotr Maszorek. Grzegorz Karasiński

--

[ZAPRASZAMY na dyskusję poświęconą przestrzeniom dla kultury i kulturze w przestrzeni publicznej, 10 X, godz. 17. Przystanek Architektura, więcej informacji [TUTAJ](#)]

--

Cały artykuł można przeczytać w październikowym „Kalejdoskopie” - do kupienia w Łódzkim Domu Kultury, punktach Ruchu S.A., Kolportera, Garmond-Press i salonach empik, a od numeru 09/19 także w Księgarni Ossolineum. A także w prenumeracie (w opcji darmowa dostawa do wybranego kiosku Ruchu):

https://prenumerata.ruch.com.pl/prenumerata-kalejdoskop-magazyn-kulturalny-lodzi-i-województwa-lodzkiego?fbclid=IwAR0CJwQi1fl7y-1av7GdZlwB82ZmKdxZmMSeF9uNO1G6Rkt-b4HEX_KIB8o

Możecie też słuchać naszych najlepszych tekstów w interpretacjach aktorów scen łódzkich, z Łodzią i regionem związanych na platformie "Kalejdoskop NaGłos":

<https://soundcloud.com/kalejdoskopnaglos>